

## BAKARA MAKARA, HARAM MARAM, FAİZ LOBİSİNE SELAM

### AKP'NİN MİLLETİ KORKUTTUĞU FAİZ LOBİSİ HORTLADI

#### HAYALİ DÜŞMANDI GERÇEK ORTAK OLDU

- . AKP'nin ekonomideki her başarısızlığının sebebi gösterdiği "faiz lobisine"2015 yılı boyunca devlet kasasından günde ortalama 148 milyon TL aktarılacak.
- . 2015 bütçesine faize yıllık 54 milyar lira ödenek konulurken; işsize iş, ekonomiye katma değer yaratacak olan kamu yatırımlarına ayrılan ödenek 47.8 milyar lirada kaldı.
- . 2015'te faiz ödeneği 4 milyar lira artırılıyor, yatırım ödeneği ise 8 milyar TL kısıyor.
- . AKP iktidarı, sürekli yakındığı "faiz lobisini" ihya etti; bu kesime 12 yılda iç ve dış borç faizi olarak 600 milyar lira aktarıldı.

TBMM'de halen görüşmeleri süren 2015 bütçesindeki "faiz-yatırım dengesi", AKP'nin ekonomideki her başarısızlığından sorumlu tuttuğu "faiz lobisi" konusundaki eylem ve söyleminin zıtlığını çarpıcı biçimde ortaya koyuyor.

Toplam büyüklüğü 473 milyar TL olan 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi'nin yüzde 11.4 oranındaki 54 milyarlık bölümü, faiz ödeneği olarak ayrıldı. Bunun anlamı; devlet kasasından çıkacak eski parayla 54 katrilyon liralık bir kaynak, Recep Tayyip Erdoğan'ın her sorunda hedef gösterdiği "faiz lobisinin" cebine konulacak. Buna göre AKP hükümeti 2015 yılında her ay yaklaşık 4.5 milyar lira faiz ödemesi yapacak. Başka deyişle 2015 boyunca günde ortalama 150 milyon TL dolayında bir para iç ve dış borçların faizi olarak bu kesime aktarılacak.

#### 12 yılda "faiz lobisi "ne 600 milyar TL...

Bu yılın tamamında 50 milyar lira olması beklenen faiz servisi ile birlikte son 12 yılda kamunun iç ve dış borçları için kreditorlere ödenen toplam faiz 600 milyar lirayı yaklaşıyor. 2003-2014 döneminde ödenen toplam faiz, önceki 12 yıldakinin neredeyse 5 katı düzeyinde. Erdoğan'ın dilinden düşürmediği faiz lobisine aktarılan kaynak, özellikle 2005'ten bu yana azalmak bir yana arttı. Maliye Bakanlığı'nın merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmelerine göre; 2005 yılında 45.7 milyar lira olan toplam faiz servisi, 2006'da 46 milyar, 2007'de 48.8 milyar, 2008'de 50.7 milyar, 2009'da 53.2 milyar, 2010'da 48.3 milyar, 2011'de 42.2 milyar ve 2013 yılında yaklaşık 50 milyar lira olarak gerçekleşti. 2014'ün tümündeki faiz servisine ilişkin 50 milyar liralık gerçekleşme tahminine göre, 2015'te devlet 4 milyar lira daha fazla faiz ödeyecek.

Merkezi yönetimin iç-dış borç faiz ödemeleri (Milyon TL)

Yıl	Faiz	Yıl	Faiz
1991	24,1	2003	58.609,2
1992	40,3	2004	56.488,5
1993	116,5	2005	45.679,5
1994	298,3	2006	45.962,7
1995	576,1	2007	48.752,9
1996	1.497,4	2008	50.661,3
1997	2.277,9	2009	53.200,9
1998	6.176,6	2010	48.298,8
1999	10.720,8	2011	42.231,6
2000	20.439,9	2012	48.416,0
2001	41.062,2	2013	49.986,1
2002	51.870,7	2014 (GT)	50.000,0
<b>Önceki 12 yıl</b>	<b>135.100,7</b>	<b>AKP dönemi top.</b>	<b>598.287,5</b>

Kaynak: Maliye Bakanlığı

## **Faize 4 milyar daha fazla, yatırıma 8 milyar daha az...**

2015'te faize yıllık 54 milyar lira ödenek ayrılırken; işsize iş, ekonomiye katma değer yaratacak kamu yatırımlarına ayrılan ödenek 47.8 milyarla çok daha düşük kaldı. Bütçede "sermaye giderleri" ve "sermaye transferleri" adıyla yer alan iki kalemin toplamı yatırıma harcanacak parayı gösteriyor. Bütçede yatırım harcamalarının bu yılın tümünde 55.6 milyar liraya ulaşacağı tahminine göre 2015'te devlet, bu yıla göre yaklaşık 8 milyar lira daha az yatırım harcaması yapacak. Gelecek yıl kamu yatırım harcaması yüzde 14 kısıyor. Yatırım harcamalarının bu yıl bütçede yüzde 12.4 düzeyinde gerçekleşecek payı gelecek yıl yüzde 11.4'e düşüyor. Bütçedeki yatırım harcamalarının GSYH'ye oranı da yüzde 3.1'ten yüzde 2.4'e iniyor.

## **Bu bütçenin büyümeye katkısı olmaz!...**

2015 merkezi yönetim bütçe giderlerinin yüzde 88.6'sını faiz dışı harcamalar oluşturuyor. Prim ödemeleri de dahil personel giderlerinin bütçedeki payı yüzde 29.5'e ulaşıyor. Mal ve hizmet alımlarının bütçe içindeki payı da yüzde 8.7 düzeyinde. Cari gider niteliğindeki bu iki kalemin bütçe içindeki toplam payı yüzde 38.2. Yatırım harcamaları niteliğindeki sermaye giderleri ve sermaye transferlerinin payı ise yüzde 10'da kalıyor. Yüzde 11.4'lük paya sahip faiz ödemesi de transfer harcaması niteliğinde olduğundan, bütçe giderlerinin yüzde 51'i transfer gideri niteliği taşıyor. Transfer giderlerinin GSYH'yi artırıcı etkisi ise bulunmuyor. Harcama olarak 2015 merkezi yönetim bütçesinin GSYH'ye oranı; yüzde 9.2 cari harcama ve yüzde 2.4 yatırım harcaması olmak üzere toplam yüzde 11.6 düzeyinde bulunuyor.

Özetle 2015 merkezi yönetim bütçesi; yatırım harcamaları yetersiz, büyümeye katkısı çok sınırlı, transfer harcaması ağırlıklı bir bütçedir.

**AKP'nin dilinden düşürmediği "faiz lobisi" söylemi kamuoyunun algısını çarpıtmaya yöneliktir. AKP döneminde faiz geliri elde eden iç ve dış odaklara aktarılan kaynaklar azalmak bir yana giderek artmaktadır. Her yıl devletin kasasından ciddi boyutlarda bir kaynak bu kesime aktarılmaktadır. Buna karşılık işsizlere iş, yoksula gelir, ekonomiye katma değer yaratacak olan kamu yatırımları kısılmakta; yatırım ve istihdam yaratma işi özel sektörden beklenmektedir.**

**O ZAMAN SORUYORUM:** Birileri "faiz lobisine haddini bildiririm, bizi tehdit edemez, ümüğünü sıkırsız" demişti. peki şimdi o birilerine sormak lazım 12 yılda faiz lobisine 600 milyar lira aktardın mı aktarmadın mı? 2015 yılı AKP Davutoğlu hükümeti 54 milyar lira faize ödeyecek mi, ödemeyecek mi? Peki bu tabloda kim kimi tehdit ediyor? Kim kime had bildiriyor, kim kimin ümüğünü sıkıyor?" sormak istiyorum.